

Kansalliskirjasto oli vuoteen 2006 asti nimeltään Helsingin yliopiston pääkirjasto. Kirjasto perustettiin alun perin Turun Kuninkaallisen Akatemian kirjastoksi vuonna 1640. Vuonna 1827 tapahtuneen Turun palon jälkeen akademia ja sen kirjasto siirtyivät Helsinkiin ja jatkoivat Keisarillisen Aleksanterin yliopistona ja Keisarillisen Aleksanterin yliopiston kirjastona.

Koska kirjaston kokoelmat tuhoutuivat palossa lähes täydellisesti, oli ne rakennettava kokonaan uudelleen. Suuret kirjalahjoitukset auttoivat alkuun, ja tutkimuskirjallisuutta on alusta asti hankittu aktiivisesti myös ostamalla. Lahjoitetut kirjakokoelmat on usein säilytetty sellaisinaan, kuten esimerkiksi A.E. Nordenskiöldin kokoelma tai Monrepos'n kartanon kirjaston kokoelma, ja ne kuuluvat kirjaston 40 erikoiskokoelmaan. Kirjakokoelmien lisäksi Kansalliskirjastossa on laaja arkistokokoelma. Se on muodostunut osana yliopiston ja sen kirjaston toimintaa, ja koostuu suomalaisen sivistys- ja oppihistorian sekä taiteen ja kulttuurin toimijoiden kannalta keskeisten henkilöiden käsikirjoituksista sekä henkilö- ja sukuarkistoista. Sekä kirja- että arkistokokoelmat karttavat jatkuvasti.

Kansalliskirjaston toimintaa rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

A.E. NORDENSKIÖLDIN KOKOELMA

Suomalaissyntyinen ja Ruotsissa suuren osan elämästään asunut Adolf Erik Nordenskiöld keräsi 1800-luvun jälkipuoliskolla noin 4000 teoksen laajuisen vanhojen painettujen kirjojen ja karttojen kokoelman.

Nordenskiöld oli tutkija ja tutkimusmatkailija, joka tunnetaan parhaiten matkastaan Koillisväylän halki vuosien 1878–79 aikana. Hän valmisti matkansa huolella ja oli kiinnostunut alueiden kartoittamisen historiasta, jonka vuoksi hän innostui keräämään vanhoja karttoja, maantiedettä käsittelevää kirjallisuutta ja matkakertomuksia. Pääosa aineistosta on julkaistu 1400–1700-luvuilla. Kokoelman sisältämät yli 24 000 karttaa kuvaavat kaikkia maailman maanosia.

Nordenskiöld kuoli vuonna 1901, jonka jälkeen leski Anna Nordenskiöld (omaa sukua Mannerheim) myi kokoelman Keisarillisen Aleksanterin yliopiston kirjastoon (nykyään Kansalliskirjasto).

Lähde: Olaus Magnus ja Antonio Lafreri, Carta marina, 1539/1572. A.E. Nordenskiöldin kokoelma, Kansalliskirjasto. Olaus Magnus oli ruotsalainen piispa, joka laati ensimmäisen näin tarkan Pohjoismaiden kartan maanpaossa reformaation jälkeen.

Tarkastele ja tulkitse karttaa:
mitä aluetta se kuvaa, miten ja miksi?

Selvitä lähteen
tiedot ja mitä
asiantuntijat
kartasta kertovat!

Tunnistaisitko, mitä kartta kuvaa? Kuvaako kartta kohdettaan totuudenmukaisesti?
Millainen on kartan totuus? Voiko kartta olla propagandan väline?